

Projektas įvykdytas pagal sutartį Nr. GVP/PTS/1013

2010 m. kovo 8 d.

PROJEKTO „MERGAIČIŲ PROGRAMA“ VEIKLOS IR FINANSINĖ ATASKAITA

Projekto vykdytojas: visuomeninė organizacija „Gelbėkit vaikus“

Įmonės kodas: 190780953

Telefonas: (8~5) 2610815

El. pašto adresas: info@gelbvaik.lt

Internetinė svetainė: www.gelbektivaikus.lt

Iš www.aukok.lt prašyta suma projektui: 9 000 Lt

Iš www.aukok.lt gauta suma projektui: 9 000 Lt

INFORMACIJA APIE ORGANIZACIJĄ

Visuomeninė organizacija „Gelbėkit vaikus“ – tai 1991 m. įkurta nepolitinė, nevyriausybinė ir nereliginė organizacija, atstovaujanti vaiko teises ir siekianti įgyvendinti Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvenciją. Šiuo metu Organizacija turi 20 padalinių bei daugiau nei 600 narių. Nuo 2004 m. VO „Gelbėkit vaikus“ yra tarptautinio Save the Children Aljanso tikroji narė. VO „Gelbėkit vaikus“ savo veiklą organizuoja šiose 4 srityse:

1. Smurto prieš vaikus ir vaikų išnaudojimo mažinimas.
2. Vaikų socialinio apleistumo ir institalizacijos mažinimas.
3. Švietimas vaiko teisių klausimais.
4. Organizacijos pajėgumų ir finansinio stabilumo stiprinimas.

VO „Gelbėkit vaikus“ siekis – įgyvendinti veiklą, kuri padėtų apsaugoti vaiko ir žmogaus teises, t.y. kurti saugią ir darnią visuomenę, kur kiekvieno žmogaus orumas ir teisės, nepriklausomai nuo jo amžiaus, rasės, tautybės, lyties bei kitų veiksnių būtų gerbiamos ir paisomos. Todėl Organizacija vykdo su vaiko ir žmogaus teisėmis susijusius tyrimus, organizuoja mokymus, leidžia su vaiko teisėmis susijusius leidinius.

Taip pat Organizacija vykdo įvairius projektus – keletas iš šiuo metu didžiausių projektų yra: „Augink atsakingai“ (siekiama mažinti smurto prieš vaikus toleravimą ir taikymą, parodyti tėvams alternatyvius ir pozityvius auklėjimo būdus, inicijuoti fizinių bei kitų žeminančių bausmių prieš vaikus uždraudimą); „Draugystė be sienų“ (tarptautiniu projektu (kartu su Latvija, Estija ir Švedija) siekiama spręsti patyčių ir smurto problemą mokyklose); vaikų dienos centrai (VO „Gelbėkit vaikus“ 30 kuruojamų vaikų dienos centrų programos tikslas – mažinti socialinę vaikų atskirtį ir užkirsti kelią vaikų patekimui į globos namus, stiprinant šeimą ir jos sugebėjimą rūpintis vaiku; teikti kompleksinę (socialinę, psichologinę, pedagoginę) pagalbą vaikui ir šeimai); „Galimybė gyventi geriau“ (siekiama padėti globos namų darbuotojams spręsti psichologines auklėtinių problemas; padėti ruošti globos namų auklėtinius savarankiškam gyvenimui; gerinti Lietuvos visuomenės požiūrį į globą ir ieškoti naujų globėjų).

INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Projekto tikslas: suteikti 300 mergaičių, kurios gyvena skurde, neturi paprasčiausių priemonių (nežino, kas yra dušas, neturi karšto vandens, reikalingų mokyklinių prekių, drabužėlių ir kt. priemonių), kurios jau yra susilaukusios arba laukiasi kūdikių, turi sunkumų su mokymusi, galimybę pačioms gerinti savo gyvenimą, suteikiant reikalingas žinias ir mokant apie tai, kaip rūpintis savimi, kaip tinkamai planuoti savo ateitį, pratinant mergaites dirbti ir atsakingai mokytis, tinkamai bendrauti, tinkamai leisti savo laiką (nevartojanč alkoholio, neleidžiant laiko gatvėje).

Projekto biudžetas:

	<i>Planuota išleisti, Lt</i>	<i>Išleista, Lt</i>	<i>Išlaidas įrodantys dokumentai</i>
I. Personalo kaštai (su mokesčiais)	4 400	6 220*	
<i>Psichologų honorarai už užsiėmimų su mergaitėmis pravedimą</i>		5 700	2010 m. vasario 11 d. Paslaugų organizavimo sutartis Nr. 5.2-1
<i>Autorinės sutartys (su psichologais, slaugytojais, kirpėjais, dekupažo technikos meistrais; edukacinių programų pirkimui, apsilankymui kirpyklose)</i>		520	- Autorinė sutartis Nr. 2 (dekupažo pamokėlėms mergaitėms organizuoti) - 2009-11-09 Autorinė sutartis (psichologiniams užsiėmimams su mergaitėmis)
II. Materialių daiktų įsigijimas/nuoma	3 000	1 073,17	
<i>Higienos, kūno ir plaukų priežiūros, kosmetikos priemonės</i>		452,73	- 2009-11-20 s-f DŠj Nr. 0025 - 2009-11-19 s-f IND Nr. 0492395 - 2009-11-19 s-f IND Nr. 0492392 - 2009-11-19 s-f IND Nr. 0492393 - 2009-11-19 s-f IND Nr. 0492394
<i>Siūlai, dekupažo priemonės, vilna, karoliukai, valgio gamavimo priemonės</i>		320,25	- 2009-10-28 s-f Nr.000299 - S-f Nr. 100032 - S-f Nr. 555090037502 - 2009-10-23 s-f Nr. 1568
<i>Dovanėlės mergaitėms</i>		300,19	- 2009-11-16 s-f Nr.011635 - 2009-11-16 s-f DŠj Nr. 0024 - 2009-10-21 s-f Nr. MAX 656090008123 - 2009-11-19 s-f LGD Nr. 0002780 - 2009-11-19 s-f LGD Nr. 0002772
III. Organizacinės išlaidos	1 500	1 606,81	
<i>Transportas</i>		110	Kvitas Nr. 291/4758, 411/4770
<i>Kanceliarinės prekės</i>		30	2009-10-30 s-f Nr.0010325
<i>Maitinimas (vaisės mergaitėms užsiėmimų metu)</i>		139,83	- 2009-11-16 s-f Nr. 0178-0023206 - Ukmergės raj. vartotojų kooperatyvo s-f Nr. PIV02102 - 2009-11-23 s-f IM Nr. 11
<i>Bilietai (į kiną, teatrą, vandens parką ir kt.), edukacinės programos</i>		1 326,98	- 2009-11-11 s-f Nr. 002861 - 2009-10-23 s-f VIL Nr. 1068 - 2009-11-16 s-f MEN Nr. 017 - 2009-10-27 s-f s-taFCA Nr.01042 - Bilieto Nr. 665930 2009-10-27 - 2009-10-27 Bilietai (8 vnt.)
IV. Kitos išlaidos	100	100,02	
<i>Foto nuotraukų gamyba</i>		100,02	- 2009-11-16 s-f AA Nr.0228259 - 2009-11-23 s-f IND Nr. 3535300
Iš viso:	9 000	9 000	

* Psichologinei pagalbai nutarta skirti daugiau lėšų, sumažinant išlaidas materialių daiktų įsigijimui. Tokiu būdu buvo suorganizuota daugiau mergaičių psichologų grupių nei planuota, suteikiant mergaitėms žinių ir įgūdžių, reikalingų gyvenime.

Projekto veiklos, eiga:

„Mergaičių programa“ – tai projektas, skirtas rizikos grupės mergaitėms, t.y. mergaitėms, kurios patyrė/patiria fizinį, psichologinį, seksualinį smurtą, nepriežiūrą; gyvena skurde, šeimose, kuriose jomis nesirūpinama, kur mergaitės neturi tinkamų sąlygų gyvenimui (karšto vandens, maisto, paprasčiausių higienos priemonių (tokių kaip rankšluostis, dantų šepetukas, muilas), turi priklausomybę nuo alkoholio ir kitų narkotinių medžiagų, būdamos nepilnametės yra susilaukusios kūdikių, turi mokymosi problemų, neretai iškrenta iš švietimo sistemos (dėl pamokų nelankymo, sąlygų mokytis neturėjimo) nemoka tinkamai bendrauti, elgtis, nepasitiki savimi.

Parama, skirta „Mergaičių programai“, padėjo organizuoti užsiėmimus mergaitėms 26 visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ vaikų dienos centruose, esančiuose 15 kaimo vietovių, miestelių ir miestų: Raguvėlės kaime (Anykščių raj.), Akmenėje, Druskininkuose, Kazlų Rūdoje – Kazlų Rūda ir Kazlų Rūdos raj. (Jankų kaimas, Bagotosios kaimas), Kupiškyje – Kupiškis ir Kupiškio raj. (Subačiaus kaimas, Noriūnų kaimas, Adomynės kaimas), Marijampolėje – Marijampolė ir Marijampolės raj. (Patašinės kaimas, Degučių kaimas), Rokiškyje – Rokiškis ir Rokiškio raj. (Juodupės kaimas, Pandėlio kaimas), Šakiuose, Šiauliuose, Šilutėje, Širvintose, Bagaslaviškyje (Širvintų raj.), Tauragėje, Ukmergėje, Vilniuje. Užsiėmimuose dalyvavo 7 – 18 metų mergaitės, iš viso 307 mergaitės.

Projekto metu mergaitėms 2009 m. spalio – gruodžio mėn. buvo organizuoti užsiėmimai šiomis temomis: smurtas ir apsauga nuo smurto; prekyba žmonėmis; saugūs santykiai; profesijos pasirinkimas ir profesinio gyvenimo planavimas; problemų ir gyvenimo sunkumų sprendimas; sveika gyvensena; šeimyninis gyvenimas; konfliktų sprendimas; vaiko ir žmogaus teisės bei atsakomybė; savęs pažinimas ir pasitikėjimas savimi; higiena ir grožis; tinkamas bendravimas. Užsiėmimus mergaitėms organizavo tiek vaikų dienos centrų darbuotojai, dirbantys su mergaitėmis, tiek kviestiniai specialistai, pvz., bendruomenėse dirbantys psichologai, sveikatos specialistai, slaugytojai ir kt. Taip pat parama padėjo organizuoti mergaitėms socialiai reikšmingą laisvalaikį ir užimtumą – apsilankyti teatre, kine, dekupažo pamokėlėse, kirpyklose, sudalyvauti renginiuose, o tai sudarė sąlygas mergaitėms įsijungti į visuomenės kultūrinį, socialinį gyvenimą, mokytis, kaip turime elgtis viešose vietose, bendrauti tarpusavyje. Taip pat tai padėjo ugdyti mergaičių supratimą, kad linksmai leisti laiką galima ne tik naudojant alkoholį, gatvėje, su netinkamai besielgiančiais draugais, tačiau ir užsiimant įdomia ir naudinga veikla. Siekiant ugdyti mergaičių atsakomybę, aktyvumą bendruomenės gyvenime, projekto metu mergaitės taip pat buvo įtrauktos į bendruomeninius renginius, pvz., savivaldybėje organizuotas diskusijas, bendruomenės aplinkos tvarkymą, viešuosius renginius. Tokiu būdu sustiprintas mergaičių pasitikėjimas savimi, jų drąsa dalyvauti visuomenės gyvenime, pagarbiai bendrauti, būti ne tik tomis, kurios naudojasi pagalba, bet tomis, kurios moka dirbti, stengtis dėl savo gyvenimo tikslų, įsijungti į bendrą veiklą kaip aktyvios, atsakingos savo bendruomenės narės.

2010 m. vasario – kovo mėn. mergaitėms taip pat buvo organizuota psichologinė pagalba – psichologinės grupės, kurias pravedė VŠĮ „Vaiko namas“ specialistai (psichologai). VŠĮ „Vaiko namas“ – tai nevyriausybinė, pelno nesiekianti organizacija, veikianti psichologinės – socialinės, informavimo, švietimo srityse, siekianti užkirsti kelią vaikų prievartai bei teikti visapusišką pagalbą nukentėjusiems nuo prievartos vaikams ir jų šeimos nariams.

Psichologinių grupių metu mergaitės buvo mokomos apginti save, suprasti, kokios yra galimybės kreiptis pagalbos, kad negalima nutylėti blogų dalykų, kurie su mumis nutinka. Taip pat psichologai atsakė į mergaičių klausimus apie prievartą, apie tai, ką galima ir būtina daryti, jeigu prie mūsų yra priekabiuojama, kaip galima apsiginti ir pan.

Psichologinės grupės įvyko 9 savivaldybėse, 18 vaikų dienos centrų: Vilniuje (3 vaikų dienos centrai), Rokiškyje (4 vaikų dienos centrai), Kazlų Rūdoje (3 vaikų dienos centrai), Šakiuose, Druskininkuose, Kupiškyje (4 vaikų dienos centrai), Anykščiuose, Ukmergėje ir Širvintose (2 vaikų dienos centrai).

Projekto rezultatai:

- Iš viso mergaitėms organizuoti 95 užsiėmimai tokiomis temomis kaip: higiena, kūno priežiūra, sveika mityba, mokėjimas pasakyti „Ne“ alkoholiui ir kitoms narkotinėms medžiagoms, rūkymui, tinkamas bendravimas, tinkamas elgesys, mokėjimas rūpintis savimi, aplinka. Užsiėmimus organizavo vaikų dienos centruose su mergaitėmis dirbantys socialiniai darbuotojai, socialiniai pedagogai, pedagogai, taip pat kviestiniai svečiai (pvz., visuomeninės sveikatos specialistai, psichologai, medicinos seselės, meno vadovės ir kt.).
- Taip pat mergaitėms organizuoti psichologų užsiėmimai, kurių metu buvo kalbama apie savigarbą, savęs apsaugojimą, mergaitės kūną. Buvo atsakyta į mergaičių klausimus, kaip apsaugoti savo kūną, ką daryti, jei prie tavęs priekabiuja. Iš viso organizuota po 1 psichologų užsiėmimą 18 vaikų dienos centrų.
- Organizuotas socialiai reikšmingas mergaičių laisvalaikis, kurio metu mergaitės galėjo ne tik pasidžiaugti pramogomis (kinu, teatru, apsilankymais bibliotekoje, dekupažo pamokėlėmis ir pan.), tačiau kartu buvo sustiprintas mergaičių supratimas, kad laisvą laiką galima leisti užsiimant įdomia, patrauklia, naudinga ir saugia veikla (mergaitės, su kuriomis dirbama, dažniausiai pramogas suvokia kaip alkoholio ir kitų narkotinių medžiagų vartojimą, slampinėjimą gatvėmis, o tai neretai sukelia ir kitokias socialines problemas, pvz., prievartą, nesaugius lytinius santykius ir kt.).
- Mergaitėms suteiktos žinios apie tai, ką daryti, jei nutiko bėda, kur galima kreiptis pagalbos.
- Sustiprinti mergaičių tinkamo bendravimo, buvimo kartu įgūdžiai. Dalyvaudamos viešuose renginiuose, išvykose, ekskursijose mergaitės mokėsi būti mandagios, taktiškos, sugebančios padėkoti, atsiprašyti, paprašyti, pasisveikinti.
- Sustiprintas mergaičių savo vertės supratimas, pasitikėjimas savimi.
- Savo bendruomenėje mergaitės dalyvavo tvarkant aplinką, savivaldybės organizuotose diskusijose, bendruomenės renginiuose. Tokiu būdu buvo skatinama mergaičių atsakomybė už aplinką, bendruomenę, kurioje jos gyvena.
- Užsiėmimai padėjo mergaitėms išmokti tinkamai spręsti problemas – šiuo metu mergaitės neretai pasimeta, nesulaukia pagalbos, todėl susiduriama su mergaičių savižudybių bandymais, bėgimu iš namų, alkoholio ir kitų narkotinių medžiagų vartojimu.
- Projekto veiklos padėjo mergaitėms aktyviau įsitraukti į visuomenės gyvenimą, dalyvauti visuomenės kultūriniame, socialiniame gyvenime, o tai sudarė sąlygas mergaitėms jaustis reikšmingomis visuomenės narėmis. Taip buvo mažinama mergaičių socialinė atskirtis, stigmatizacija (kai mergaitės yra suvokiamos kaip „blogesnės“ visuomenės narės, yra atstumiamos, nepriimamos).
- Svarbu tai, kad projekto veiklos suteikė mergaitėms būtinas gyvenime žinias ir įgūdžius, kurie daug svarbesni nei materialinė ar piniginė parama, kai asmuo neįdeda jokių pastangų, kad gautų pagalbą. Tokiu atveju auga rizika, kad asmuo visą gyvenimą išliks pasyvus socialinės paramos gavėjas, be jokios motyvacijos savarankiškai rūpintis gyvenimu, dirbti, įdėti pastangas, kad gyventų geriau. Todėl mokymas ir tinkamų įgūdžių formavimas – tai ilgalaikė investicija į vaiko, o kartu ir visuomenės gyvenimą, kadangi tinkamai organizuotas ugdymas padeda skatinti vaiko asmenybės vystymąsi, formuoti tinkamą ir pagarbų elgesį, tinkamai spręsti problemas.
- Mergaičių atsiliepimai rodo, kad „Mergaičių programos“ metu jos gavo atsakymus į klausimus, kuriuos bijo užduoti; mergaitės atrado, jog sugeba kurti, siekti tikslų; pradėjo kitaip vertinti save, šeimą, santykius su aplinkiniais, kurti ateities planus.

Keletas akimirky iš užsiėmimų su mergaitėmis:

Vienas iš „Mergaičių programos“ užsiėmimų pavyzdžių:

<http://www.youtube.com/user/gelbektivaikus#p/a/u/1/MxRxG2r6oy8>

Apie „Mergaičių programą“: <http://www.youtube.com/user/gelbektivaikus#p/a/u/2/dzZzqlaDj1w>

Keletas mergaičių atsiliepimų apie programą:

Aušra: „Kiekvieno penktadienio aš labai laikiu, nes galiu labai atvirai ir nebijodama kalbėtis, sužinau daug naujų dalykų, kurie man labai rūpi ir yra svarbūs.“

Karolina: „Man čia patinka, nes su mama apie tokius dalykus mes nekalbame.“

Alma: „Vaikų dienos centrą lankau jau 4 metus. Manau, kad vaikų dienos centro dėka ir dėl perskaitytų prasmingų knygų aš pasikeičiau... Lankydama mergaičių grupę tapau drąsesnė, ryžtingesnė. Viskas prasidėjo tik nuo mažyčio „Talentų šou“ vedimo, o dabar jau sunkiai suskaičiuoju, kiek jau vedžiau renginių ir kiek idėjų išleidau į platųjį pasaulį. Tokie vaikų dienos centrai Lietuvoje būtini, nes bet koks vaikas čia gauna rūpestį ir globą, plečiasi jo akiratis ir laiku pastebėtų gabumų dėka jis nenuveina blogais keliais. Nuoširdžiai ačiū tiems, kurie padeda vaikų centrams gyvuoti. Ačiū, nes Jūsų dėka maža širdutė tampa didelė.“

Dovilė ir Jovilė: „Mergaičių programa padėjo mums lavinti požiūrį į mus supantį pasaulį. Išmokome atskirti, koks žmogaus elgesys tam tikrose situacijose būna doras, o kuris ne. Pradėjome labiau vertinti šeimą, tai yra didžiausia mūsų vertybė. Mūsų vaikų dienos centre vyrauja šiluma, gėris, tad atvažiuavę svečiai sako, jog nenori išvažiuoti, nes jiems labai miela, gera ir malonu būti, taip kaip ir mums. Taip, manome, kad Centras yra tarsi mūsų antrieji namai, o kolektyvas – lyg šeima.“

PATVIRTINIMAS

Tvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija yra tiksli ir teisinga, ir sutinku, kad ji būtų viešai skelbiama.

Organizacijos vadovas

Rasa Dičpetrienė